

Norvégia, kihúzva

(újabb részlet egy forgatókönyvből)

49. NORVÉGIA, BERGEN, ILONA HÁZA (2012) Belső / Nappal

Ilona egyedül alszik a franciaágyon. Hajnali álom. Álmában Ilona férje, neve: Északi, még napsütésben vág neki a hegynek, és fönn jár már, a csúcs közelében, amikor elered az eső. Mindennapos dolog ez itt. Északi, Ilona férje, váratlanul dobbant, és leugrik a szikláról. Ilona fölriad álmából, kétségbeesetten néz körül. A takaró alatt egy idegen, nagyszőrű, fekete macskát talál, és pánikban a nagypárnával kiveri a házból. Ilona retteg minden állattól, amelyik szőrös vagy tollas. Magyarul kiabál.

ILONA

Sicc, sicc! Sicc, te dög.

Ilona a párnára borulva zokog, rázkódik a válla.

50. NORVÉGIA, BERGENI REPÜLŐTÉR (2012) Belső / Nappal

Angol, francia szavak kései szurkálják Márk dobhártyáját az előcsarnokban, de legalább érti őket. A norvég beszéd dallama tetszik neki, de nem érti. Ilonának karikás a szeme, nem aludt sokat az éjjel. Kávézik, Márk tonikozik.

ILONA

Együtt töltenéd velünk a karácsonyt?
Velem meg a családommal.

Márk nem válaszol se igent, se nemet, Ilona mély szomorúsággal a hangjában:

ILONA

A Kapitány miatt? Nem akarsz találkozni velem.

MÁRK

Anyám kilencvenéves. Tíz éve minden karácsonyt együtt töltünk.
A tévét be se kapcsoljuk. Annyi újat tudok meg apámról, a nővéremről, a családról, hogy...

ILONA

Értem.

MÁRK

„Milyen lassú az élet / S milyen erőszakosak a remények”

ILONA

Hogy kerül ide Apollinaire?

MÁRK

Ő is ezzel a géppel utazik.

Ilona kiissza a kávéját, a búcsúcsók gyors, de igazi. Szia, szia. Márk már feladta a bőröndjét, beáll a karámba, nem túl hosszú a sor, tekereg a biztonsági kapu felé. Márk átmegy a kapun. A kapu csirreg. Kiveszi a zsebében felejtett zippo öngyújtóját. Újra átmegy, a kapu újra jelez. Márk ezektől a kapuktól tart a legjobban utazáskor, most rátör a pánikroham. Fémkereső detektorral simítják végig. A nadrágtartó fémcsatjánál jelez. Leveszi. A gatyája lecsúszik a bokájára. Félreállítják, a cipőjét is levetetik vele. Azután tovább engedik végre. Ilona a háttérből figyeli az egész jelenetet.

59. NORVÉGIA, ÚTON, AUTÓBAN (2014) Belső / Nappal

Ilona vezet, Márk a mitfárer. Alagútból be, ki.

Az út a Hardangerford partján kacskaringózik északnak. A bércek jégfehér némasága és a lombzöld ragyogása között minden színátmenet jelen van. A meztelen sziklahátak fölött diszkosz alakú felhők lebegnek a sós ízű szélben. Néhol meredeken szakad le a sárgásbarna sziklafal, de nem messze tőle már zöldellő cserjék, ligetek kapaszkodnak a sovány földbe. Odébb a víztükörig lombos és fenyőerdők. Az út melletti védőkorlát alatt is nyújtóznak bátor fák és bokrok. A nap és a felhők bújócskája szerint megesik, hogy az opálzöldben játszó, sima tengerből beszürkül. Föntről a cikkcakkban lezúgó vízesések fehér szalagjai, zuhogó patakok, miként egy korbács fehér fonatai csapnak le rá. A barna hegyek palackzöld árnyéka a vízen. Itt-ott norvégvörös, fehér ablakkeretes, majd szürke, kék házikók tapadnak a kisebb dombok oldalához, elszórtan.

MÁRK

A tájkép olyan, mint az élet. Ha benne vagy, nem tudod leírni.

ILONA

Téged csak az izgat, amit le tudsz írni.

Márk leengedi az ablakot, virgonc, madárhangú tengeri levegő árad a kocsiba.

MÁRK *(mosolyog)*

Talált, süllyed. Egy biztos, ennek a tájnak teljesen más a ritmusa, mint a magyar alföldnek. *(iszik a vizesüvegből)* Ez a marcona táj szerethető, bábám. De itt csákánnyal kell kapálni. Már tudom, miért jön ide annyi turista. Itt szinte tapintható Isten lába nyoma.

ILONA

Te mindig istennel jössz. De kedveskedni, azt sose tudtál.

Márk a szivárványra mutat, Ilona az utat nézi, csak fölpillant.

MÁRK

Odanézz! Milyen mély lehet itt a víz?

ILONA

Nincs egy kilométer.

Az út olyan másfél sávós. Ha szembe jön valaki, az egyik kocsinak földre kell állni. Most épp Ilonáéknak kell.

ILONA

Lehet, hogy nem hiszed, de én még nem vezettem ennyit, mint most.

MÁRK

Nekem rég lejárt a jogsim, de eszem ágában sincs meghosszabbítani.

ILONA

Tudom. Az autószerencsétlenség.

MÁRK

A te sebed frissebb. Hogy történt?

ILONA

Északi a viharos tengeren, a hegyormok között, mindig a határait feszegette.
Én már nem tudtam követni, csak a tengeren. Letettem a kormányosi, utána a kapitányi vizsgát.

MÁRK

Gratula.

ILONA (*halványan elmosolyodik*)

Aznap ugyanúgy búcsúzott, mint máskor. Aztán nem jött meg estére. Másnap se. A harmadik napon találta meg a helikopter egy völgyben.

Nagy csönd ül közibük harmadiknak. Északit látjuk a hátsó ülésen egy pillanatra.

68. NORVÉGIA, BERGEN, ILONA HÁZA (2016) Belső / Este

Ilona anyja a konyhában főz, Ilona és Sárika a szalonban beszélgetnek, mint az összeesküvők.

ILONA

De örülök, hogy itt vagy, Sári.

SÁRIKA

Hát még én, hogy nálad lehetek!

ILONA

Kamón nem neheztelt?

SÁRIKA

Ismered, a férjem kenyérre lehet kenni.

ILONA

És te kened?

SÁRIKA (*elneveti magát*)

Nem hiszed el, de mióta nyugdíjba ment, többet dolgozik, mint valaha. Házak nőnek a keze alatt.

ILONA

Olyan, mint a Templomépítő.

SÁRIKA

Hogy jössz ki anyukáddal?

ILONA

Itt van másfél hónapja. Tudod, hogy szeretem, de ez egy kicsit sok. Mindennap estebédde vár. Pazarul főz, de nem tudhatom, tett-e bele zsírt, szalonnát.

Gint tölt Sáríkána és magáná.

ILONA

Csin-csin.

SÁRIKA

Dzsin-dzsin.

ILONA

Tudod, azt nem bírom, hogy anyám tök konzervatív. Mintha Márkot hallanám. Nagy hazafiak.

SÁRIKA

Márk azért nem mindenben konzerv.

ILONA

Mit akarsz ezzel?

SÁRIKA

Nem tudom, mondjam-e. Nem akarok bűnbak lenni.

ILONA

Mondd már! Mit tudsz?

SÁRIKA

Dugja a diszkontbeli eladónőt.

ILONA *(kiszalad arcából a vér)*

Honnan tudod?

SÁRIKA

A férjem és Bébi elválaszthatatlanok. Bébi mindent elmond Márkról neki. Én meg kiszedem belőle.

ILONA

Szóval így állunk. *(majdnem elsírja magát)*

SÁRIKA

Lehet, hogy egészségügyi szerelem. Márknak nem elég, ha kéthavonta vagy neki.

ILONA

Ugyan! Márk gyerekkorában belenézett a tükörbe. Meglátni és megszeretni magát egy pillanat műve volt.

SÁRIKA

Arról van csak szó, hogy a legtöbb férfi a farka után megy.

ILONA

Most már tudom, miért énekelte nekem a telefonba, hogy „Én vagyok az, aki nem jó / fellegajtó nyitogató”...

SÁRIKA

Hagyd rá. Téged szeret.

Most Sárika tölt kettejüknek. Koccintanak. Isznak.

SÁRIKA

Már bánom, hogy elmondtam.

ILONA

Az anyja halála óta nagyon megváltozott. Újra iszik.

Az ajtóban Ilona anyja.

ILONA ANYJA

Kész a vacsora! Rakott krumplit főztem nektek. *(elfordul, de még visszaszól a lányának)* Márkot már lezártuk egyszer, nem?

69. NORVÉGIA, BERGEN, HELENA HÁZA (2016) BELSŐ/ESTE

MESELŐ

Estebéd a két kollegával és Mikkellel, ők is tegnapelőtti fiatalok. Mikkellel felesége nincs jelen. Nem rajong túlzottan a magyarból lett norvég nőért, sejti, hogy a férje Helenét imádja. Helene feltalálja a vacsorát, halat hallal. Márkás francia borral.

(A társalgás norvégul zajlik, persze. Feliratozva magyarul.)

SIGURD

(szépen öszülő férfi, vagyis van haja még)

Tolerante memesker er aldri stupide, og stupide memesker er aldri tolerante, Helene. Skål!

(A toleráns emberek nem ostobák, az ostobák sose toleránsak. Szkól!)

Koccintanak.

HELENE

(még mindig kis akcentussal beszél norvégul)

Når dergjelder musikk og medisin kan all lit.

(A zenéhez és a gyógyításhoz mindenki ért egy kicsit.)

Nevetnek.

MIKKEL

Édesanyád hogy van?

HELENE

Jól. Tegnap utazott haza a legjobb magyar barátnőmmel.

HEDDA (Mikkellelhez)

Hva med kona?

(Hol a feleséged?)

MIKKEL

Hun var veldig kald i går.

(Nagyon megfázott tegnap)

HEDDA

Da bør hun være hjemme.

(Akkor jobb, hogy otthon maradt.)

*(Helenére néz cinkosan: jobb hazugságot nem tudott kitalálni?)
Esznek, közben néha beszélnek.*

SIGURD *(Mikkelhez)*
Mi van a fatemplom felújításával?

MIKKEL
Jól haladunk, még fél év.

HELENE
Szoktál te imádkozni?

MIKKEL
Én ugyan nem. De gondozni kell a múltat.

ILL
Mikkel a mi templomépítőnk.

Nevetnek.

SIGURD
Tudjátok, mi volt az idén a világ legdrágább hala?

HEDDA
Aranyhal, aki három kívánságod teljesíti?

SIGURD
Nem.

MIKKEL
Arawana?

SIGURD
Igen, az a világon a legdrágább. De idén egy tonhal lett az. Egy kétmázsás kék-
úszójú tonhalért 1,8 millió dollárt fizetett egy tokiói szusi étteremlánc tulajdonosa.

MIKKEL

Az árából egy Aston Martint vehetnénk, és háromszor körbe utazhatnánk vele a földet.

HELENE

Megérte neki?

SIGURD

Meg hát. Huszonöt dollárért adott egy kicsi szeletet belőle.

MIKKEL

A hal előtt mindenki egyenlő. De vannak egyenlőbbek, úgy látszik.

SIGURD

A hal az ezüsthorgon harap a legjobban.

Helene leszedi az asztalt. Heddának eszébe se jut segíteni. Helenének, mint személyzetnek, ez kedvére való. Már itt is van a desszerttel.

Esznek.

MIKKEL

Mikor jön a te Márkod?

HELENE

Jövő héten. Nyáron. *(mindenki mosolyog)* Kiborult, hogy az adónk fõnn van a neten. Hogy az magánügy, nem tartozik másra.

MIKKEL

Nem érti a mi demokráciánkat.

HEDDA

És mit ír a nagy magyar író?

HELENE

Bartók regényt. „A 48-56-os zongora” a címe. Egy bérelt zongoráról.

SIGURD

A zenéről fölösleges írni. A zene maga az üzenet.

HELENE

Ő Bartókot, az embert mutatja fel. Születésétől otthon, a világban és az utolsó öt évét Amerikában.

Csend.

HELENE

Hallgatnátok egy kis Bartókot? *(Helene a szalonban lévő zongorájára pillant.)*

HEDDA

Nem jó az emésztéshez. Majd máskor.

HELENE

Kávét?

A norvégok bólogatnak.

Örs Ilona: Paso doble